

Полтавський державний торговель-економічний
університет
Національний науковий інститут економіки,
управління, права та інформаційних технологій
Кафедра менеджменту ім. Г. А. Морозов

МАТЕРІАЛИ

VII Міжнародної науково-практичної
конференції

**“Менеджмент ХХІ століття:
глобалізаційні виклики”**

18 травня 2023 року

м. Полтава

Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет
Департамент агропромислового розвитку Полтавської ОВА
ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України
ГО «Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку»
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Сумський національний аграрний університет
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Science and research institute of social and economic development (Czechia)
The University of Occupational
Safety Management in Katowice (Польща)
Institute of European Education (Болгарія)
International Slavic University (Македонія)
ISMA University (Латвія)
Academy of Management and Administration in Opole (Польща)
University of Opole (Польща)
Кооперативно-торговий університет Молдови
Євразійський національний університет
ім. Л. Н. Гумільова (Казахстан)

Матеріали

VII Міжнародної науково-практичної конференції
«Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики»

18 травня 2023 р.

Полтава 2023

УДК 005 «20»

М 50

Менеджмент XXI століття : глобалізаційні виклики : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, 18 травня 2023 р. Полтава : ПДАУ, 2023. 489 с.

У матеріалах конференції розглядаються загальнодержавні, галузеві та регіональні аспекти методології та практики сучасного менеджменту.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів закладів вищої освіти, фахівців-практиків.

Редакційна колегія:

В.І. Аранчій, к.е.н., професор, в.о. ректора Полтавського державного аграрного університету,

О.А. Галич, к.е.н., професор, перший проректор Полтавського державного аграрного університету,

Т.В. Воронько-Невіднича, к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

М.В. Зось-Кіор, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

Д.В. Дячков, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

І.П. Потанюк, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

Матеріали друкуються мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

© Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПДАУ заборонено

1. Соціальний підхід є невід'ємною частиною зарплати.

2. Соціальний режим складається з винагороди соціального характеру (винагороди, заохочення, пільги, гарантії, компенсації тощо), яка відрізняється від інших компонентів винагороди та поводження.

3. Складові соціального пакету можуть відрізнятися за своїм функціональним призначенням:

- Компенсація витрат, пов'язаних з виконанням посадових обов'язків і функцій: оплата транспортних витрат, витрат на мобільний зв'язок тощо;

- Сприяти збереженню та покращенню здоров'я та праці працівників: матеріальна допомога на оздоровлення, безкоштовне харчування, відпустки на лікування, абонементи на оздоровчі групи тощо;

- Сприяти професійному розвитку: плата за навчання, підписка на газети та журнали тощо.

4. Соціальне ставлення є однією з основних характеристик, які формують бренд роботодавця та його привабливість на ринку праці, а винагорода та винагорода, які формують соціальне ставлення, мають створювати конкурентну перевагу компанії на ринку праці.

5. Немає міцного зв'язку між винагородами та заохоченнями, які складають соціальний пакет, та кількістю та якістю роботи. Фактично працівники отримують соціальне ставлення лише тому, що вони є працівниками певної компанії, членами однієї команди та носіями корпоративної культури.

Список використаних джерел:

1. Соціальний пакет: особливості формування та управління: веб-сайт.
URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/8939/10-Novak.pdf?sequence=1>

Я.В. Кобушко, к.е.н., доцент,

С.В. Лишенко, Р.В. Шубенко, здобувачі вищої освіти

Сумський державний університет

АДАПТАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Повномасштабне військове вторгнення російської федерації у лютому 2022 р. нанесло великих збитків для вітчизняної економіки. Більша частина приватних підприємств були

паралізовані через окупацію та важкі умови ведення бізнесу. Суб'єкти господарювання перебували у стані морального та психологічного шоку, характерним був різкий спад економічної активності, порушення налагоджених ланцюгів постачання, зменшення кількості платоспроможних покупців, масове закриття підприємств.

За даними дослідження [1] нині 84% бізнесу залучено до допомоги країні під час війни, близько 60% – безпосередньо у волонтерську діяльність. Відповідно до результатів дослідження на замовлення Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР), станом на кінець 2022 р. 57% зі 166 опитаних українських малих і середніх підприємств продовжують працювати так само, як і до війни, 6% призупинили свою діяльність, а 37% скоротили обсяги своєї діяльності. У той же час, відповідно даних порталу Бізнес Дія, 30% бізнесу вже адаптувались до сучасних умов і напрацювали нову стратегію для підприємств, 50% - приймають рішення, та 20% - позбавлені надії в умовах війни продовжувати працювати [4].

Ключовими проблемами, з якими зіткнулися підприємства за результатами дослідження на замовлення Європейського банку реконструкції та розвитку [1] є: зниження попиту і втрата традиційних ринків збуту (77%), збільшення витрат (70%), зниження продуктивності праці (68%), неможливість прогнозування й розробки довгострокових стратегій через невизначеність (68 %) та відсутність можливості підвищення оплати персоналу (55%). Промислові підприємства зазначили порушення ланцюжків постачання як одну з п'яти ключових проблем (67%), тоді як загалом серед бізнесів цей показник становить 52%.

Щодо вимушеного переміщення бізнесу з небезпечних регіонів пріоритетними є такі області: Львівська (20% від опитаних); Вінницька (12%); Івано-Франківська (12%); Закарпатська (10%); та місто Київ (10%). Прагнення підприємців є очевидними: збереження бізнесу та вирішення логістичних проблем. 70% з тих, що планують переміщення, прагнуть релокувати бізнес всередині країни [5]. За даними Міністерства реінтеграції релокувалися близько 800

підприємств (станом на квітень 2023р.) [3].

Зміни у веденні бізнесу під час воєнного стану є необхідними, оскільки на даному етапі головне завдання економічних суб'єктів - вижити за будь-яку ціну. Наявність ресурсів, перш за все, фінансових, залишаються основною потребою бізнесу. Метою переформатування та активізації діяльності суб'єктів бізнесу є бажання стабілізувати економіку України, зробити свій внесок на економічному фронті.

Вітчизняні торговельні підприємства в повній мірі залежні від конкретних рішень імпортерів та експортерів, які адаптують бізнес-процеси до нової реальності. Для поступової адаптації до умов та створення нової стратегії розвитку торговельні підприємства приймають наступні ключові рішення: пошук нових каналів продажу; запуск нових напрямів бізнесу; скорочення витрат; підтримка персоналу (покращення корпоративної культури, мотивації); акцент на клієнтоорієнтовність.

Торговельні підприємства функціонують, адаптуючись до змін щодо постачання товарів, зокрема внаслідок руйнування старих логістичних маршрутів і пошуку та налагодження альтернативних джерел постачання продукції. Традиційно вагомою є частка імпорту і продажів іноземних товарів без українського маркування, який легалізував уряд в екстремальній ситуації. Україна та ЄС уже підписали тимчасову угоду, яка забезпечує кращий доступ українських автоперевізників до ЄС. У червні 2022 року Україна стала країною-кандидатом на вступ до ЄС, що однозначно сприятиме розвитку транспортних та логістичних шляхів між Україною та ЄС, розширенню транспортних коридорів і збільшенню потужності пунктів пропуску [2].

Найвагомішим чинником успішності відновлення економіки в цілому, зокрема торгівлі, є наявність людського капіталу, реконструкція інфраструктури та доступ до фінансування.

Поступове зростання обсягів торгівлі вітчизняними компаніями України відбувається завдяки активному застосуванню мобільних додатків для інтернет-торгівлі, налагодженню співпраці зі службами доставки.

Серед подальших трендів, які будуть визначальними у

найближчій перспективі для сфери торгівлі в Україні слід виділити: 1) впровадження автоматизованого обладнання, яке обмежує участь людини в процесах і сприяє зменшенню ризиків для клієнтів (каси самообслуговування, поштомати, автономні магазини без кас та продавців); 2) людиноцентричність у плануванні об'єктів торгівлі (колаборація простору для купівлі товарів, дозвілля, відпочинку, навчання і роботи); 3) боротьба за клієнтів – через зміну форматів, розроблення нових дизайнів, які створюватимуть особливий досвід та позитивні емоції; 4) формування еко-friendly споживача (перехід на більш свідоме споживання та зменшення впливу на навколишнє середовище, матеріали вторинної переробки, альтернативні джерела енергії, системи рекуперації, проектування сталих споруд з відповідною сертифікацією); 5) активне нарощування частки українських постачальників товарів, підтримка вітчизняних виробників.

Список використаних джерел:

1. Dolmatova A. EBRD, USA and Sweden assess impact of war on SMEs in Ukraine. 2023. URL: <https://www.ebrd.com/news/2023/ebrd-usa-and-sweden-assess-impact-of-war-on-smes-in-ukraine.html>
2. Відбудова України: принципи та політика. Паризький звіт 1. За редакцією Ю. Городніченко, І. Сологуб, Ведер ді Мауро. URL: [https://cepr.org/system/files/2022-12/reconstruction%20book Ukrainian 0.pdf](https://cepr.org/system/files/2022-12/reconstruction%20book%20Ukrainian%200.pdf)
3. Зсув ринку праці. Де в Україні шукати роботу? 2023. URL: <https://www.epravda.com.ua/weeklycharts/2023/05/10/699973/>
4. Стан та потреби бізнесу в Україні: регіональні тенденції. 2022. URL: <https://business.dia.gov.ua/cases/novini/stan-ta-potrebi-biznesu-v-ukraini-regionalni-tendencii-lito-2022>
5. Український бізнес адаптувався до нових умов ведення діяльності. 2022. URL: <https://ukraineinvest.gov.ua/uk/news/04-05-22/>

О.М. Кубецька, к.е.н., доцент,

А.С. Колесник, здобувач вищої освіти

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ЯК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЮ СИСТЕМОЮ

Управління організацією є ключовим елементом її успішної роботи та розвитку. У сьогоднішні дні організації переживають складні виклики, пов'язані з економічними, соціальними та технологічними трансформаціями. Однак, відповідне управління дозволяє компаніям ефективно пристосовуватись до

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ЯК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЮ СИСТЕМОЮ

<i>В.І. Аранчій</i> ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА МІГРАЦІЯ: СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ	5
<i>Н.М. Вдовенко</i> РОЗВИТОК ГАЛУЗЕЙ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В ГЛОБАЛЬНОМУ СВІТІ	8
<i>О.М. Таран-Лала, А.Р. Одуд</i> ПІДВИЩЕННЯ РОЛІ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ У ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	10
<i>О.М. Таран-Лала, А.С. Шкицька</i> РОЗВИТОК НАВИЧОК КЕРІВНИКА ЧЕРЕЗ ПОСТІЙНЕ ПРОФЕСІЙНЕ САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ТА УЧАСТЬ У ТРЕНІНГАХ І СЕМІНАРАХ.....	13
<i>В.М. Білявський, А.В. Дига</i> СТРАТЕГІЇ ПОЗИЦІОНУВАННЯ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ТА ПІДТРИМКИ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ	15
<i>В.В. Благой, Я.С. Гуца</i> СУТНІСТЬ ОЦІНКИ ПРОЄКТУ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ	18
<i>В.В. Благой, А.М. Дзюба</i> ПРИНЦИПИ ПЛАНУВАННЯ ПРОЄКТІВ.....	21
<i>В.В. Благой, Д.А. Кісико</i> ДОСЛІДЖЕННЯ НАПРЯМІВ СТАНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ ПІСЛЯ ПАНДЕМІЇ.....	23
<i>М.В. Замроз, В.Ю. Петльована</i> РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ПАКЕТУ У МОТИВАЦІЙНОМУ МЕХАНІЗМІ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	26
<i>Я.В. Кобушко, С.В. Липиенко, Р.В. Шубенко</i> АДАПТАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	27
<i>О.М. Кубецька, А.С. Колесник</i> УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ЯК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЮ СИСТЕМОЮ.....	30
<i>О. Кубецька, К. Перетятко</i> ПРОГНОЗУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ	32